

Behandeling

Suprapubische katheter

Een suprapubische katheter (blaaskatheter) laat doorlopend urine uit de blaas afvloeien. We plaatsen de katheter via de buikwand in de blaas.

De reden voor het plaatsen van een suprapubische katheter is meestal dat de urine niet op natuurlijke wijze geloosd kan worden. Dit heet retentie. Vaak moet de suprapubische katheter op een speciale manier verzorgd worden. Na instructie kan u - of iemand uit uw omgeving - dit zelf doen. Deze verzorging kan meestal ook gegeven worden door een (wijk)verpleegkundige.

(073) 553 60 10

Maandag t/m vrijdag van 8.30 - 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling

Vorbereiding

Hoe bereidt u zich voor?

Vertel het van tevoren aan de uroloog als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt. Deze medicijnen kunnen bijvoorbeeld zijn: Ascal, acetosal, Sintrom enzovoorts. In overleg met de arts die deze medicijnen voorschrijft, moet u deze medicijnen een aantal dagen voor de behandeling stoppen.

Opname

Voor deze behandeling wordt u meestal een paar uur opgenomen op afdeling Dagbehandeling.

Vervoer naar huis

U mag na afloop niet zelf naar huis rijden. Regel daarom vooraf dat iemand u naar huis kan brengen.

Waar meldt u zich?

U meldt zich bij de Infobalie van het ziekenhuis. De medewerker vertelt u waar u moet zijn.

Kunt u op de afgesproken datum niet komen?

Bel dan zo snel mogelijk, maar uiterlijk één werkdag voor de opnamedatum, naar de polikliniek.

Bent u de dagen voor de operatie erg verkouden, moet u veel hoesten of heeft u koorts? Bel dan minimaal 24 uur voor de opname met afdeling POS, (073) 553 34 64.

De behandeling

Wat gebeurt er tijdens de behandeling?

Het plaatsen van de suprapubische katheter doen we meestal op de polikliniek Urologie onder plaatselijke verdoving. Soms brengen we vooraf een blaaskatheter in via de plasbuis om de blaas te kunnen vullen. Of dit gebeurt via een cystoscopie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/blaaskijkonderzoek-cystoscopie>). Dit is een inwendig onderzoek waarbij de uroloog de binnenzijde van de plasbuis en blaas meteen kan bekijken.

Zo nodig scheren we de buik - tussen navel en schaambeem - om infecties te voorkomen. Na desinfectie van de buik (meestal met jodium) verdoven we de huid met een injectie.

Daarna maakt de arts een kleine snee in de verdoofde huid. Met een dikke naald wordt de blaas aangeprikt. Dit kan pijnlijk zijn. Om de naald zit een holle buis. Na verwijderen van de naald wordt de katheter - door deze buis - rechtstreeks in de blaas geplaatst. De buis wordt verwijderd en de ballon van de katheter wordt opgeblazen om te voorkomen dat de katheter uit de blaas raakt.

Als de suprapubische katheter goed zit, wordt de 'vulkatheter' weer verwijderd. Het wondje bij de suprapubische katheter bedekken we met een steriel gaas.

Hoe lang duurt de behandeling?

De behandeling duurt ongeveer 15 minuten.

Na de behandeling

Na de behandeling brengen we u terug naar de afdeling Dagbehandeling.

Wat zijn de risico's?

Complicaties (bijkomende problemen)

Heel soms komen de volgende complicaties voor:

- Bloedverlies uit de blaas als gevolg van de punctie. Soms is het dan noodzakelijk de blaas goed te spoelen.
- Schade aan de omliggende weefsels, zoals een bloedvat of darmlis. Het risico wordt kleiner als de blaas goed gevuld kan worden voor de punctie.

Hoe verzorgt u de katheter?

De verzorging algemeen

Dagelijks moet de insteekopening van de katheter afgedekt worden met een gaas (splitgaas).

U kunt met de katheter gewoon douchen en baden.

Er kan een urinezakje worden aangesloten worden op de katheter. Dit zakje kan eventueel op het been vastgebonden worden met een speciaal bandsysteem. Ook kunt u de katheter overdag afstoppen met een speciaal stopje. Dan moet u wel de blaas geregeld legen (bijvoorbeeld elke 4 uur); de arts spreekt dit met u af. 's Nachts kan het best een urinezak worden aangesloten met een bedhanger.

Meer informatie over de verzorging vindt u in de folder *URO-078 'Nazorg: naar huis gaan met een blaaskatheter'*.

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/naar-huis-gaan-met-een-blaaskatheter>)

Hulp bij het verzorgen van de katheter

Verwacht u dat het u of uw mantelzorgers niet lukt om de katheter zelf te verzorgen? Neem dan voor de afspraak contact op met de polikliniek Urologie. Dan kan hiervoor thuiszorg geregeld worden.

Verwisselen van de katheter

De katheter moet om de 6 tot 8 weken, of om de 3 maanden verwisseld worden (afhankelijk van de soort katheter). Het verwisselen moet onder steriele omstandigheden gebeuren. Gebruik bij voorkeur een soepele Silastic Foley ballon katheter. De ballon wordt opgeblazen met 8 tot 10 cc steriel water (geen lucht). Meteen nadat de oude katheter is verwijderd moet de nieuwe worden ingebracht omdat het insteekkanaal vrij snel kan sluiten. Als er veel steenaanslag op de katheter komt, kan de verwisseling soms beter vervroegd worden.

Overmatige reactie rondom de insteekopening van de katheter kan worden aangestipt met zilvernitraat (helse steen). Het is raadzaam, maar niet perse noodzakelijk, de insteekopening tijdens de verwisseling te desinfecteren. Wel moet de insteekopening dagelijks met een nieuwe gaas afgedekt worden.

Spoelen van de blaas

Bij gebruik van een verblijfskatheter ontstaat er in de blaas vaak neerslag (slijm of gruis) door afgestoten blaaswandslijmvlies. Soms ontstaat ook steenvorming. Om dit te voorkomen zijn 2 dingen belangrijk:

1. U moet zo goed mogelijk drinken, meer dan 1,5 liter per 24 uur.
2. Soms adviseert de uroloog om de blaas te spoelen. Dit gebeurt met fysiologisch zout of een citroenzure oplossing als Solutio G of R. Afhankelijk van de hoeveelheid neerslag in de blaas varieert het spoelen van 1 keer per dag tot 2 keer per week. Dit is dus niet bij iedereen nodig.

Welke problemen kunnen optreden?

Als u langere tijd een katheter heeft kunnen de volgende problemen optreden:

- Lekken van de katheter. Sommige patiënten met een katheter blijven - of worden - incontinent door urineverlies naast de katheter. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Meestal ligt de oorzaak in een eenvoudige knik of afsnoeren van de afvoerende slang naar de katheterzak. Bij een blaassamentrekking wordt dan urine geperst naast de katheter. Ook

kunnen er blaaskrampen zijn door bijvoorbeeld een infectie. Vaak zijn blaaskrampen het gevolg van irritatie door de katheter.

- Verstopping van de katheter. Is de katheter verstopt dan moet deze gespoeld worden. Is de katheter dan nog niet doorgankelijk, dan moet de katheter verwisseld worden.
- Uit het gaatje vallen van de katheter. Wanneer de katheter uit het gaatje valt, moet zo snel mogelijk een nieuwe katheter ingebracht worden. Dit moet snel, omdat het gaatje heel snel kan sluiten. Het hangt af van hoe lang u de katheter al heeft, hoe snel het gaatje sluit.

Blaaskrampen

Blaaskrampen zijn onwillekeurige samentrekkingen van een geprikkelde blaas. Mensen die last van blaaskrampen hebben, geven vaak de volgende klachten aan:

- Pijn laag in de buik, net boven het schaambeen;
- Urineverlies langs de katheter. Bij een suprapubisch katheter verliest men soms nog urine via de natuurlijke weg.
- Mannen geven vaak ook pijn in de eikel aan.
- Aandrang om te plassen of om te ontlasten.

Belangrijk is na te kijken of de urine nog door de katheter kan lopen. (Komt er nog urine in de zak?)

Heeft u een van deze klachten bel dan naar de polikliniek Urologie.

Wat doet u bij problemen thuis ?

Krijgt u vóór uw controleafspraak meer pijn of blijft u pijn houden? Of zijn er andere problemen die te maken hebben met de operatie? Dan belt u het ziekenhuis.

Tijdens kantoortijden belt u naar de polikliniek Urologie, dan kunnen wij u het beste helpen. Het telefoonnummer is (073) 553 60 10. Heeft u een probleem buiten kantooruren dat echt niet kan wachten? Bel dan naar de afdeling Spoedeisende Hulp, (073) 553 27 00.

Bij vragen of problemen ná uw eerste controleafspraak belt u uw huisarts.

Heeft u geen controleafspraak in het ziekenhuis? Dan belt u met het ziekenhuis bij problemen in de eerste 10 dagen na de operatie. Ná 10 dagen belt u met uw huisarts.

Vragen

Heeft u nog vragen?

Dit is algemene informatie en aanvullend op de informatie die u krijgt in het gesprek met uw behandelend arts. Door bijzondere omstandigheden kan een behandeling wijzigen. Dit bespreekt uw uroloog dan met u.

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen dan kunt u op werkdagen bellen naar de polikliniek Urologie, telefoonnummer: (073) 553 60 10, of met de verpleegafdeling Urologie, telefoonnummer (073) 553 67 00.

Praktische tips

Wat neemt u mee bij een (dag)opname?

Als u voor een (dag)opname naar het ziekenhuis komt, neem dan uw geldig identiteitsbewijs mee. En ook de medicijnen die u thuis gebruikt. Lees goed de folder 'Vorbereitung op een (dag)opname (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/naar-het-ziekenhuis/vorbereitung-op-een-dagopname-in-het-ziekenhuis>)'. Hierin staat

een lijstje van zaken die u moet meenemen bij een (dag)opname.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Betrokken afdelingen

Urologie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/urologie>)

Code URO-029